איכא למימר דהתם כיון שראינו

שקידשה א ודאי אינו רולה לבעול בעילתו

בעילת זנות אבל הכאב שלא ראינו

הקדושין סברי דבועל בעילת זנות וב"ה

תני לה בהדי הנהו דלעיל ד(עט:)

אומר ה"ר יוסף דאיידי דתנא לעיל (פ.)

ל) [יבמות קז. כתובות עג.], ב) [תוספתא פ״ו ותוספתא דעדיות פ״נ

ע"ם], ג) [קדושין סה:], ל) [שבת מו. וש"נ], ל) [יבמות טו: מנחות נב:

חוליו מג. ועמ"ש על הגליוו

נדה נו:], ו) [יבמות לא:], ז) לעיל י: [ועי תוס' לקמן

. פב. ד"ה גזירה משוסו.

ם) תוספתא ספ"ו ע"ש, ש) בר"ן איתא, עבד,

י) מכאן עד חיבת אבל ליתא בדפו"ר ועי' מהר"ם שי"ף, יא) [שם ביבמות קו.

בגמ׳ איתא וכתובהן.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בשלא וכו׳

והא דמצריכינן גע:

מוסף תוספות

בד א מיי׳ פ״י מהלכות עשין ג טוש"ע אה"ע סימן קמט סעיף א: בה ב מיי׳ שם הלכה יח טור ש"ע שם סעיף ב:

מוסף רש"י

אין אדם עושה בעילתו סברי דלעולם אין אדם בועל בעילת בעילת זנות. וכעל לשם קדושין (כתובות עג.). הן הן עדי יחוד והן הן עדי ביאה. משראוה זנות ואע"ג דאית להו התם אפילו נשואות ממאנות היינו משום דכיוו שנתייחדה עמו אין לריך להעיד על הביאה, דכיון דלבו גם בה מחזקינן אומו בחזקת שבא עליה שע"י קדושין יש ונשואין בא עליה לא חשיב ליה בעילת זנות ג כדחמרי׳ התם: בנט קרח תצא מזה ומזה. הא דלא רבי הוא סידר המשנה וכשראה דברי חכם וישרו בעיניו שנאן סתם ולא כתב סופר גט כו׳ תנא כתב לגרש את אשתו והדר תנא המגרש את אשתו הזכיר שם אומרו עליהן כדי שלא יהו שנויה מפי יחיד ונראין כאילו נשנו ולנה עמו בפונדקי דהוי נמי פלוגתא דב"ש וב"ה כמו כתב לגרש כו' והדר תנא גט קרח: **ובל** הדרכים האלו מפי המרונים ויעשו כמותן (ביצה ב:). אמוראי נינהו ואליבא דר' יוחגן. מר בה. לקמן בפ' בתרא (דף פו.) מוקי לה אמר כסתם משנה אמר מנחות נב:) דלא כייל ר' (מנחות נב:) דלא כייל ר' יוחנו למימר הלכה כסתם נחינו הנכה בסחם , אלא היכא דסבירא אמר בהדיא הלכה כמשנה זו. ואמורא אחרינא הלכה כסתם משנה, והיכא דאיכא תרי סחמי דסתרי אהדדי, אי איכא טעמא לאלומי חדא מחברתה, כי ההיא דסנהדרין דאחד יוחנן בתרה, ואי מספקא ליה ולא ر رو קבע בהו הלכתא כחד מנייהו (חולין מג.). בגט קרח. בגט מקושר קמיירי כדאמר בב"ב (קס.) גט פשוט עדיו מחוכו, גט מקושר עדיו מאחוריו, כשהיה כופלו חותם העד על הכפל וחוזר וכופלו וחותם עד שני וכן שלישי, ואס היו קשריו מרובים מעדיו היינו גט קרח ופסול וירחוח צא:). גזירה משום כולכם. דתנן (לעיל סו.) אמר לעשרה כולכם כתבו גט לאשתי,

> הוי פסול דבקפידא תליא, דלא שוויה גיטא אלא בהכי (לעיל י:). הדרן **ע**לך הזורק

ואי לא הוו חתמי כולהו

פסקי רי"ד

. שקשריו מרובים מעדיו. אוקימנא למתני׳ בשלא ראוה שנבעלה ובמאי פליגי כגון דאיכא טדי יחוד וליכא טדי ריאה ב״ה סברי אמרי׳ הן הן עדי יחוד הן הן עדי ביאה ואין אדם עושה בעילתו בעילת הלכך צריכה ממנו גט שני וכ"ש סברי לא אמרי׳ הן הן עדי יחוד הן הן עדי ביאה ומודים בנתגרשה מן

אישתמיט ותנא בחד מינייהו שני קרחות כגון קשריו חמשה ועדיו שלשה שמע מינה לא פליגי בה דאפילו קרוב לא מיתכשר: בסיפא דמתני׳ אי זה גט קרח וכו׳ ובגט פשוט (ב״ב קס:) אמרי׳ דרבנן תקנו גט מקושר משום כהנים קפדנים שהיו קופדים עם נשותיהן וכותבין להן גט פתאום ומתחרטין לאחד זמן ואין יכולין להחזירן ותקינו להו גט מקושר שאינו נוח ליכתב ושמא בתוך כך מתפייס עם אשתו וחותמין עדיו מבחוץ כותב שיטה א' מבפנים וכורכה על שיטה חלקה ותופר ועד אחד חותם על הכרך מבחוץ וחוזר וכותב שיטה אחרת וכורכה על שיטה חלקה וחותם עד שני על הכרך מבחוץ וכן עד ג' ואם הרבה בו קשרים יותר מג' ויש שם קשר כרוך ואין עד חתום מאחריו זהו גט קרח ופסול: ואמרי מ"ם דגט קרח גזירה משום כולכם. פי דאמרינן מסתמא למנין קשריו היו עדיו מתחלה וחיישינן דלמא אמר להו כולכם חתומו והרי אחד לא חתום ותנן לעיל (סו:) כולכם חתומו א' כותב וכולן חותמין ולפיכך אם מת אחד מהן הרי הגט בטל וק' לי אמאי לא תניא לעיל גבי לעיל (סוי) כולכם חתומו אי כותב וכולן חתמין ולפיכך אם מת אחד מהן הרי הגט בטל וקי לי אמאי לא תניא לעיל גבי. הגך דתנא בהו תבול המקרה ככתב לגרש את אשתו ונמלך וכמגרש את אשתו ולנה עמו וכר): גט קרח הכל משלימין עליני פי אפי פסולין כנון עבד וגולן דליתיה להשלמה זו אלא משום חששא בעלמא שמא כשיצא לאחו זמן בב"ד יפסלהו שיהו סבורים שהזמין הבעל עדיו למנוך קשריו ולא חתמו בו כולן הלכך אפילו בפסולין משלימין אותו והשלמה זו אינה אלא מדעת הבעל שיצוה לו שיחתום בו דאי שלא מדעתו היאך רשאי זה לחתום ולהעיד עדות שקר תדע דהכי הוא מדעת הבעל שיצוה לו אלא עד אחד קרוב בלבד אבל תרי לא דלמא אתו לקיומיה בשני קרובים וחד כשר ואי שלא מדעת הבעל משלימן אותו ניחוש דלמא איתו מקיים אפומיה דההוא כשר וקרוב שחתמו שלא מדעת הבעל ששניהם פסולין מתדע הבעל ששניהם פסולין והיינו שלא מדעת הבעל ששניהם פסולין היינו שלא מדעת הבעל ששניהם פסולין שלא היינות הבעל שהניהם פסולין היינות שלא מדעת הבעל ששניהם פסולין היינות שלא מדעת הבעל שהניה במה מדעת הבעל שהוות הבעל השומים בירונים בתרת הבעל שהוות הבעל שהיינות המדעה בעל השלימין אותו ניחוש הלא מדעת הבעל השלימים אותו היינות בירונים בתרת הבעל שהוות הבעל שהעלימים אותו היינות בירונים בתרת הבעל שהוות הבעל השלימים אותו בירונים המדעת הבעל השלימים אותו היינות בירונים בתרת הבעל השלימים אותו היינות שלא מדעת הבעל שהוות המדעה בירונים בתרת הבעל השלימים אותו היינות המדעה המדעה בירונים בתרת הבעל השלימים המדעה בירונים בתרת הבירונים היינות המדעה היינות היינות התום המדעה בירונים התרת הבירונים היינות היינות היינות היינות היינות הבירונים היינות המדעה היינות היינות בתרת היינות הי כיון שלא צוה להן הבעל וכן הם פסולין הכשרין כמו הקרובים כיון שעשו שלא מדעת הבעל אלא ודאי אין משלימין אלא מדעת הבעל: ר' עקיבא אומר אין משלימין וכר' פי' דוקא בקרוב משלימין אותו שאין עליו פסול אחר אלא קורבה אבל עבד הבעל: ר' עקיבא אומר אין משלימין וכר' פי' דוקא בקרוב משלימין אותו שאין עליו מסיל לא לאו דלמא אתו למימר עבד כשר לעדות קרוב נמי אתו למימר כשר לעדות אלא

בית שמאי סברי אדם בועל בעילת זנות. ואע"ג דניכמות פ' נ"ש מה לי מן האירוסין. הא חזינן דבעל ואין אדם בועל את אשתו בזנות לב"ה: בשלא ראוה שנבעלה. והא (א) דמלרכיניה גט שני משום דאמרי׳ (דף קו.) אמרי ב"ש דאין ממאנין אלא ארוסות ולא נשואות כיון דלבו גם בה ודאי בעל ואין אדם בועל בעילת זנות ואיכא קדושין: ומפרש רב יוסף ורבה טעמה דב"ש משום דחין הדם בועל בעילתו בעילת זנות ולהכי נשואות אין יכולות למאן דלאו אדעתא דהכי נסבה ומודים. במן הארוסין דכל כמה דלא חזינן לא אמרינן בעל דהא לא

> דב"ש סברי אדם עושה בעילתו בעילת זגות וב"ה סברי לאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות אבל לא ראוה שנבעלה דברי הכל אינה צריכה הימנו גם שני תנן ומודים בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גם שני שאין לבו גם בה ואי בשראוה שנבעלה ימה לי מן האירוסין ומה לי מן הנשואין אלא מתני' בשלא ראוה שנבעלה ור' יוחנן דאמר כי האי תנא דתניא יא"ר שמעון בן אלעזר לא נחלקו ב"ש וב"ה על שלא ראוה שנבעלה שאינה צריכה הימנו גם שני על מה נחלקו על שראוה שנבעלה שבש"א אדם עושה בעילתו בעילת זנות ובה"א אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות ומתני' דאוקימנא בלא ראוה שנבעלה במאי פליגי יודאיכא עדי יחוד וליכא עדי ביאה ב"ש סברי לא אמרי' הן הן

כר"מ ה אבל לרבנן תנא והולד כשר: עדי יחוד והן הן עדי ביאה וב"ה סברי יאמרינן הן הן עדי יחוד והן הן עדי ביאה ומודים בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גם שני דכיון דאין לבו גם בה לא אמרינן הן הן עדי ביאה ומי אמר ר' יוחנן הכי והאמר רבי יוחנן יחלכה כסתם משנה ואוקימנא למתניתין בשלא ראוה שנבעלה יאמוראי נינהו ואליבא דרבי יוחנן: ב'תנני' יסנסה בגם קרח תצא מזה ומזה וכל הדרכים האלו בה גם קרח הכל משלימין עליו דברי בן נגם ר"ע אומר אין משלימין עליו אלא קרובים הראויין להעיד במקום אחר ואיזהו גם קרח כל שקשריו מרובין מעדיו: גבו' מ"ם דגם קרח "גזירה משום כולכם: גם קרח הכל משלימין עליו: ור"ע עבד מאי מעמא לא דאתו למימר כשר לעדות קרוב נמי אתו למימר כשר לעדות אלא עבד היינו מעמא דדלמא אתו לאסוקיה ליוחסין גזלן דבר יוחסין הוא ליתכשר אלמה תגן ר"ע אומר אין משלימין עליו אלא קרובים הראויין להעיד במקום אחר קרוב אין גזלן לא אלא עבד היינו מעמא דאתו למימר שחרורי שחרריה גזלן נמי אתו למימר תשובה עבד קרוב מאי איכא למימר קרוב כולי עלמא ידעי דקרוב הוא: א"ר זירא אמר רבה בר שאילתא א"ר המנונא סבא א"ר אדא בר אהבה גם קרח קשריו שבעה ועדיו ששה ששה ועדיו חמשה חמשה ועדיו ארבעה ארבעה ועדיו שלשה עד כאן מחלוקת בן נגם ור"ע אבל קשריו שלשה ועדיו שנים דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב א"ל רבי זירא לרבה בר שאילתא מכדי כל שלשה במקושר כשנים בפשום דמי מה התם קרוב לא אף הכא נמי קרוב לא אמר ליה אף לדידי קשיא לי ושאילתיה לרב המנונא ורב המנונא לרב אדא בר אהבה וא"ל הנח לשלשה במקושר דלאו דאורייתא תניא נמי הכי ייגם קרח קשריו שבעה ועדיו ששה ששה ועדיו חמשה חמשה ועדיו ארבעה ארבעה ועדיו שלשה עד כאן מחלוקת בן נגם וִרבי עקיבא הָשלים עליוַ עבד בן גגם אומר הולד כשר ורבי עקיבא אומר הולד ממזר אבל קשריו שלשה ועדיו שנים דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב רב יוסף מתני כשר והתניא קרוב אמר רב פפא תני כשר אמר רבי יוחגן לא הוכשרו בו אלא עד אחד קרוב בלבד אבל תרי לא דלמא אתי לקיומי בתרי קרובים וחד כשר אמר רב אשי מתניתא נמי דיקא

דלא ראוה שנבעלה לא בעי גט: בותבר' גע קרה. מפרש בסיפה במתני׳ שקשריו מרובין מעדיו. בב"ב (דף קס:) אמרי׳ דתקון רבנן גט מקושר משום כהנים קפדנים שהיו כותבין גט פתאום לנשותיהן ומתחרטין לאחר זמן ואין יכולים להחזירן ותקנו להם גט מהושר שאינו נוח ליכתב מהרה שמא בתוך כך יתפיים וחותמין עדיו מבחוץ וכותב שיטה או שתים וכורכן על החלק ותופר ועד ה' חותם על הכרך מבחוץ וחחר וכותב שני שיטין או יותר מבפנים וכורכן על החלק וחותם עד שני על הכרך מבחוץ וכן עד שלישי. ואם יש קשר כרוך ואין עד חתום מאחוריו זה קרח ופסול כדמפרש בגמרא משום כולכם דמסתמא למנין קשריו היו עדיו מתחלה וחיישי׳ דלמא אמר להו כולכם חתומו והרי אחד שלא חתם: הכל משלימין עליו. ואפי׳ פסולין דליתא להא השלמה אלא משום חששא בעלמא שמא כשינא לאחר זמן בבית דין יפסלוהו שיהו סבורים שהזמין הבעל עדיו למנין קשריו ולא חתמו בו כולם: אלא קרוב שהוא ראוי להעיד. בעדות

אחרת שאין עליו פסול עדות אלא

קורבה אבל ש גנב וגזלן לא וטעמא

מפרש בגמ': גב" קרוב נמי חתו

למימר כשר לעדות. אלא מדמכשר

בקרוב ש"מ בקיחי חינשי בהלכות

עדות ולא אתו לאכשורי פסולים

וקרובים: לחסוקי ליוחסין. דחמרי

מדאחתמוהו בגיטא לאו עבד הוא

ויהבי ליה בת ישראל: אלא. לעולם

טעמא משום דאתי לאכשורי לעדות

ודקשיא לך קרוב נמי לא דמי דעבד

איכא למימר שחרורי שחרריה אפילו

המכירים אותו שהוא עבד ובקיאין

בהלכות עדות אתו לאכשוריה לעדות

דאמרי מדאחתמוהו ש"מ שחרריה מריה

וכן גזלן אתו למימר מדאחתמוהו ש"מ

תשובה עבד: אין משלימין עליו. שלישי

פסול אלא כשר או קרוב דגט מקושר

לריך שלשה עדים כדאמרינן בפרק גט

פשוט דרבנן תקון שמא בתוך כך שלא

ימלא ג' עדים ינוח כעסו: כל שלשה

דקא

במקושר. כיון דעיקרו בג': כשנים בפשוט דמי. ואמאי מכשרת קרוב: גט קרח קשריו שבעה. כלומר שקשריו שבעה כו': עד כאן מחלוקת בן

נגם ור"ע. שאם השלים עבד כו': הולד כשר גרסי' בבן ננס: רב יוסף מתני. יובמילתיה דר' זירא אמר רבה בר שאילתא אבל קשריו ג' ועדיו

שנים אין משלימין עליו אלא כשר: לא הוכשרו בו. אם היה קרח דבשני קשרים אין משלימין בו שני קרובים אלא אחד קרוב ואחד כשר ואפילו

היו חתומים בו כבר ג' כשרים: דלמה חםי לקיומיה. היום ולמחר אם יקרא עליו ערעור לפוסלו ויביאוהו לב"ד ואין העדים בפנינו ויבאו עדים

מן השוק שיכירו שלש מן החתימות הללו ויקיימוהו בכך ושמא לא יכירו אלא חתימת שני הקרובים ואחד מן הכשרים ובית דין אינן יודעין שהן קרובים ויקיימוהו בעדות פסולה: מחניחא נמי דיקא. הך ברייתא דקתני קשריו שבעה ועדיו ששה או קשריו ששה ועדיו חמשה כו' לא

גייםי אהדדי: הן הן כו'. כלומר כיון

דראו שנתייחדו אין נריך עדות של

ביאה גדול מזה ודאי אנן סהדי כיון

דגייסי אהדדי לא פרשו זה מזה: **ומי**

אמר ר' יוחנן הכי. כדלעיל דהיכא

א. שהיה מתחילה דרך נישואין. מוס' יכמות קו. ב. דגירשה ונתייחד עמה. מוס' יכמות שס. ג. דכיון דבתקנת חכמים לו. לשנ"ל, ד. דתנא בהו תצא מזה ומזה, ואפסקה בכתב לגרש את אשתו ונמלך, ובמגרש את אשתו ולנה עמו וכו׳. מוס׳ רי״ד. ה. דאמר כל המשנה

ממטבע שטבעו חכמים

בגיטין הולד ממזר. שיט״ק.

פסקי רי"ד (המשך) [עבד] היינו טעמא דלא דלמא אחו לאחוהיה הוא ליתכשר אלמה תאני קרוב אין גזלן לא אלא עבד היינו טעמא דלא קודב אין גולן לא אלא עבד היינו טעמא דלא דלמא אתו למימר שחרורי שחרריה גזלן נמי אתו למימר תשובה עבד אלא קרוב מאי איכא למימר כולי עלמא ידעי דקרוב בולי עלמא יועי וקודב הוא ואי ק׳ והרי כל טעמא בגט קרח לא הוי אלא משום גזירת כולכם ולעיל בהמביא (יח:) תנין אמרי איתמר אמר לעשרה כתבו גט לאשתי אמר ר' יוחנז משום תנאי ור"ל אמר משום כולם ימוקמינן פלוגתייהו דאמו להו כולכם ואיכא בינייהו כגוז שנמצא א' מהז קרוב או פסול למ״ד משום תנאי כשר ואמרי׳ נמי התם מיחתם בתחלה קרוב או . פסול אמרי לה כשר ואמר לה פסול אלמא ע״כ לא פליגי אלא להחתימו (ולכתחלה) אבל באמצע או בסוף לר יוחנן הוא כשר וקי"ל ר"ל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן בר מתלת ור׳ עקיבא לא . מכשר אלא קרוב אבל פסול לא ואי חתם בו פסול א״ר עקיבא הולד ממזר כן בא יוויי כומוו כדאמרינן לקמן בהלכתין ור' יוחנן מתיר להחתים

הפסול לכתחלה וקי"ל

. הלכה כר״ע מחביריו כ״ש . אי מחתמי׳ ביה פסול לא נפיק מיניה חורביה לאכשורי בשאר עדיות דאנן לא הוה מחתמי׳ ליה אי לאו משום דבעל קפיד י ביייים ביי ביייים היידים לו להחתימו אם יורו לו ב״ד להחתים בו פסול אתו לאכשוריה בשאר עדיות ומשום הך גזירה אבר בכט קרוד שבד מחדים לדל החוולמו אם ידירו לדבר להחוולם בשטל אחון לאבשרה בשאר בייתו השוולם היה הדבר בטקרות ה אמרינן שאם התם בר הולד ממוד: אמר רב אדא מר אהבה גט קרח קשריו שבעה ועדיו ששה ששה ועדיר ה"ז. ועדירו ד" ד' ועדיו ג' עד כאן מחלוקת בן ננס ור' עקיבא אבל קשריו ג' ועדיו ב' דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב א"ל ר' זירא לרבה בר שילא מיכדי כל ג' במקושר כשנים בפשוט דמי מה התם קרוב לא אף הכא נמי קרוב לא א"ל אף לדידי קשיא ושאילתיה לרב המנונא ורב המנונא לרב אדא בר אהבה וא"ל הנח לג' במקושר דלאו דאורייתא: א"ר יוחנן לא הכשירו בו אלא עד אחד קרוב בלבד אבל תרי לא דלמא אתו לקיומיה בשני קרובים וחד כשר. פי' אם היה קרח בשני קשרים אין אי אר צו אות קורב צבו אבי חו"י א דינא אות אפילו היו חתומים בו כבר ג' כשרים דולא אתו לקיומיה היום ומחר אם משלימין בו שני קרובים אלא א' קרוב וא' כשר ואפילו היו חתומים בו כבר ג' כשרים דלא אתו לקיומיה היום ומחר אם יקרא צליו ערעור לפוסלו ורכיאוהו לב"ד ואין העדים בפנינו וירבואו עדים מן השוק שהון קרוביו ויקיימוהו. ואי ק' ובפשוט בכך ושמא לא יכירו אלא חתימת שני הקרובים וא' מן הכשרים וב"ד אינם יודעין שהן קרוביו ויקיימוהו. ואי ק' ובפשוט היכי מכשרי שום קרוב כדאמרינן בגט פשוט (ב"ב קסב:) תניא היו חתומים בו ד' וה' עדים ונמצא א' קרוב או פסול תתקיים היכי מכשר וניחוש שמא יתקיים השטר ע"פ א' קרוב וא' כשר ובשלהי תוספ׳ דמסכתין העדות בשאר ואמר חזקיה מילאהו בקרובים כשר וניחוש שמא יתקיים השטר ע"פ א' קרוב וא' כשר ובשלהי תוספ׳ דמסכתין (פ"ז ה"י) תניא גט שחתמו עליו ה' עדים ונמצאו שלשה הראשונים קרובים או פסולים תתקיים העדות בשאר נ"ל דלכתחלה אסור להחתים עד קרוב בגט פשוט דומיא כב' במקושר אבל אי איקרי וחתם לא פסלינן ליה אלא תתקיים העדות בשאר ומתניתא שחתמו בו תניא דיעבד וחזקיה נמי מילאהו קאמר דיעבד אבל הכא הכל משלימין עליו תנן לכתחלה ומשום הכי אמר רבי יוחנן לא הכשירו בו אלא עד אחד קרוב והוא הדין דאי איקרו וחתמו בו תרי לא פסלינן ליה.